

2009. gada pārskata kopsavilkums

EFSA uzsāk jauno desmitgadi gatavībā veikt savus uzdevumus ES pārtikas nekaitīguma sistēmas ietvaros. Iepriekšējos gados sasniegtā izaugsme ir jāvusi iestādei stiprināt tās atbalstu riska pārvaldītājiem Eiropas Komisijā, Eiropas Parlamentā un dalībvalstīs. 2009. gadā EFSA uzsāka īstenot Stratēģisko plānu 2009.–2013. gadam, nosakot iestādes uzdevumus un sagatavojot to turpmākajiem izaicinājumiem.

EFSA turpināja sniegt visaptverošas, uzticamas zinātniskās konsultācijas, izmantojot zināšanas no visas Eiropas. 2009. gadā EFSA atjaunoja zinātniskās komitejas un zinātnes ekspertu grupu sastāvu — daudzi locekļi tika iecelti atkārtoti, tādējādi uzsverot iestādes spēju piesaistīt un noturēt labus zinātniekus. Iestāde turpināja sekmīgi izmantot dalībvalstu zināšanas ar nacionālo koordinācijas punktu un ekspertu datu bāzes starpniecību. EFSA arī ieguldīja EUR 6,8 miljonus dotācijās un līgumos ar īpašām dalībvalstu organizācijām, lai sekmētu iestādes darbu. Turklāt EFSA spēja nodrošināt vispusīgākas un visaptverošākas konsultācijas riska pārvaldītājiem tādos jautājumos kā antibakteriālā rezistence, sadarbojoties ar līdzīgās jomās strādājošām ES aģentūrām.

2009. gadā zinātnisko rezultātu skaits pieauga līdz 636. No tiem 68 % veidoja produktu, vielu un norāžu novērtējumi. Piemēram, 2009. gadā EFSA sagatavoja pirmo atzinumu sēriju par veselīguma norādēm, kas attiecas uz organisma vispārējo funkcionēšanu, un pieņēma aptuveni 1000 norāžu. Tāpat arī 2009. gadā EFSA nostiprināja iekšējos procesus un kopā ar Eiropas Komisiju sagatavoja vadlinijas labākai noslogotības un laika grafiku plānošanai.

Piekluve augstas kvalitātes datiem joprojām nodrošina EFSA iespēju reaģēt uz regulāriem un steidzamiem pieprasījumiem pēc konsultācijām. 2009. gadā EFSA turpināja sekmēt datu vākšanu kopā ar dalībvalstīm, piemēram, ar šādu līdzekļu starpniecību: visaptverošā pārtikas patēriņa datu bāze, jauni instrumenti potenciālo risku novēršanai, pirmais ikgadējais ziņojums par pesticīdu atliekām pārtikā un gada kopsavilkuma ziņojums par zoonozēm un pārtikas izraisītu saslimšanu uzliesmojumiem.

EFSA starptautiskās stratēģijas pieņemšana 2009. gadā bija būtisks solis pretī tam, lai iestāde tiktu starptautiski atzīta kā Eiropas references iestāde ar pārtikas apriti saistīta riska novērtēšanā. 2009. gadā EFSA nostiprināja pastāvošās partnerattiecības ar starptautiskajām organizācijām (Pasaules

Veselības organizācija (PVO), ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācija (PLO)) un parakstīja sadarbības memorandu par datu vākšanu un apmaiņu ar Japānas Pārtikas nekaitīguma komisiju, kā arī veica pasākumus ciešākai sadarbībai ar Austrāliju, Kanādu un Jaunzēlandi.

EFSA arī turpmāk apņemas nostiprināt ES pārtikas nekaitīguma sistēmas uzticamību sabiedrības vidū, izmantojot komunikāciju un dialogu ar partneriem un ieinteresētajām personām. Piemēram, 2009. gadā EFSA atjaunoja ieinteresēto personu platformu un rīkoja tehniskās sanāksmes ar ieinteresētajām personām, lai pārrunātu un izskaidrotu EFSA nozīmi ģenētiski modificēto organismu (ĢMO), veselīguma norāžu u. c. novērtēšanā, kā arī strādāja kopā ar citām ES aģentūrām kopējo interešu jomās. Kā uzskatāms piemērs EFSA apņēmībai veidot dialogu jāuzsver divu dienu konference, kuras tēma — ar ĢMO saistīta riska novērtēšanu attiecībā uz cilvēku un dzīvnieku veselību un vidi. Zinātniskie kolokviji un īpašā tīmekļa telpa EFSA Journal vajadzībām arī palīdzēja EFSA palielināt sabiedrības informētību zinātnes jomā. Šie centieni tiek pamanīti: saskaņā ar 2009. gadā veikto mērķauditorijas pētījumu partneri un ieinteresētās personas atzinīgi novērtē EFSA neatkarību un tās ieguldīto darbu ES pārtikas nekaitīguma sistēmā.

2009. gadā ar krīzes simulācijas testu palīdzību tika veiksmīgi pārbaudītas EFSA iekšējās procedūras un sadarbība ar riska pārvaldītājiem. EFSA teoriju īsteno praksē, reaģējot uz steidzamiem Eiropas Komisijas pieprasījumiem pēc konsultācijām par nikotīna izplatību sēnēs un tipogrāfijas krāsu izplatību brokastu pārslās.

Kopumā 2009. gads bija gads, kurā EFSA turpināja nostiprināt sadarbību un dialogu ar partneriem un ieinteresētajām personām, vienlaikus reaģējot arī uz pastāvīgi pieaugošo pieprasījumu skaitu pēc neatkarīgām zinātniskām konsultācijām.

Janvāris

- EFSA un Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (ECDC) publicē ikgadējo Kopienas kopsavilkuma ziņojumu par zoonozēm.
- Valde pieņem starptautisko stratēģiju.

Februāris

- Tiek sniegts atzinums par divām sastāvdaļām, kas tiek plaši izmantotas dažos enerģijas dzērienos.
- EFSA iesaka maksimālos pieļaujamos A vitamīna līmeņus barībā, kas paredzēta pārtikā lietojamiem dzīvniekiem.

Marts

- EFSA novērtē meticilīnrezistentā zeltainā stafilokoka (MRSA) risku attiecībā uz pārtiku un dzīvniekiem.
- Tiek sniegts atzinums par nanotehnoloģiju izraisītajiem potenciālajiem riskiem pārtikas un barības nekaitīguma jomā.
- Valde apstiprina zinātniskās komitejas un zinātnes ekspertu grupu sastāvu atjaunošanu.
- EFSA publicē paziņojumu par 4-metilbenzofenona izplatību dažos brokastu pārslu produktos.

Aprīlis

- Tiek sniegti pirmie četri atzinumi par kūpinātiem aromatizētājiem.
- EFSA pabeidz 30 riska novērtējumus par nevēlamām vielām dzīvnieku barībā.

Maijs

- EFSA novērtē veselības apdraudējumu saistībā ar nikotīna izplatību savvaļas sēnēs.
- Parmā tiek atzīmēta Eiropas diena (*Festa dell'Europa*).

Jūnijs

- EFSA novērtē antibiotiku rezistences marķierģēnus ģenētiski modificētajos (ĢM) augos.
- Zinātniskā komiteja veicina alternatīvu rašanu izmēģinājumiem ar dzīvniekiem.
- EFSA novērtē augu veselības apdraudējumu, ko rada ozolu vērpējs (*Thaumetopoea processionea L.*).
- Briselē notiek ES aģentūru vadītāju sanāksme.

Jūlijs

- Tiek sniegtas konsultācijas par slaucamo govju labturību.
- Tiek sagatavots pirmais ikgadējais ziņojums par pesticīdu atliekām pārtikā.
- EFSA uzsāk projektu, lai sniegtu prognozes par klimata pārmaiņu ietekmi uz B1 aflatoksīnu graudaugos.
- Tiek veikts pirmais ES mēroga novērtējums par uztura bagātinātajos izmantoto vitamīnu un minerālvielu avotiem.

Augusts

- Notiek sabiedriskā apspriešana par ogļhidrātu, pārtikas šķiedrvielu un tauku uztura atskaites vērtībām.
- Tiek sagatavotas pamatnostādnes par aktīvajām un viedajām vielām materiālos, kas nonāk saskarē ar pārtiku.
- Tiek sniegtas konsultācijas par jūras biotoksīniem.

Septembris

- Notiek EFSA divu dienu konference, kurā tiek pārrunāta ar ĢMO saistīta riska novērtēšana.
- EFSA turpina sekmēt darbu saistībā ar pesticīdu kumulatīvo ietekmi.
- Tiek sagatavotas pamatnostādnes par augu valsts produktu nekaitīguma novērtēšanu.

Oktobris

- Tiek sagatavota pirmā atzinumu sērija par veselīguma norādēm, kas attiecas uz organisma vispārējo funkcionēšanu.
- Valde izveido jaunu ieinteresēto personu platformu.
- Tiek veikts riska novērtējums par arsēna izplatību pārtikā.
- Eiropas veselības komisāre *Androulla Vassiliou* apmeklē EFSA.

Novembris

- EFSA atjaunina sniegtās konsultācijas par nekaitīgumu attiecībā uz sešām pārtikas krāsvielām.
- EFSA, Eiropas Zāļu aģentūra (EMA) un ECDC publicē kopīgu atzinumu par infekcijām, ko cilvēki ieguvuši no dzīvniekiem un pārtikas (zoonozes).
- Tiek veikts pirmais ES mēroga apsekojums par MRSA izplatību cūku vidū.

Decembris

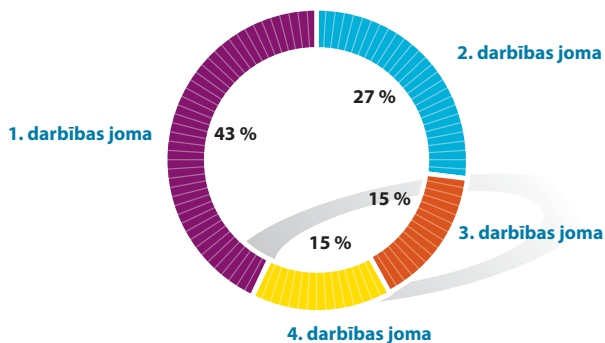
- Tiek sagatavotas pamatnostādnes par valsts pārtikas patēriņa datu vākšanu.
- Notiek 13. zinātniskais kolokvijs "Ziņas par jauniem pārtikas produktiem".
- EFSA un Japāna paraksta sadarbības memorandu.
- Notiek pirmā ārējā EFSA darbību kvalitātes pārbaude.

2009. gada galvenie skaitļi

Zinātniskie rezultāti	636
Sabiedriskās apspriešanas	66
Līgumi un dotācijas	96
Tīmekļa vietnes apmeklējumi	2,4 miljoni
Elektroniskā biļetena abonenti	25 690
Atainojums plašsaziņas līdzekļos	9038
EFSA darbinieki 2009. gada decembrī	407
Plenārsēdes	99
Darba grupu sanāksmes	729

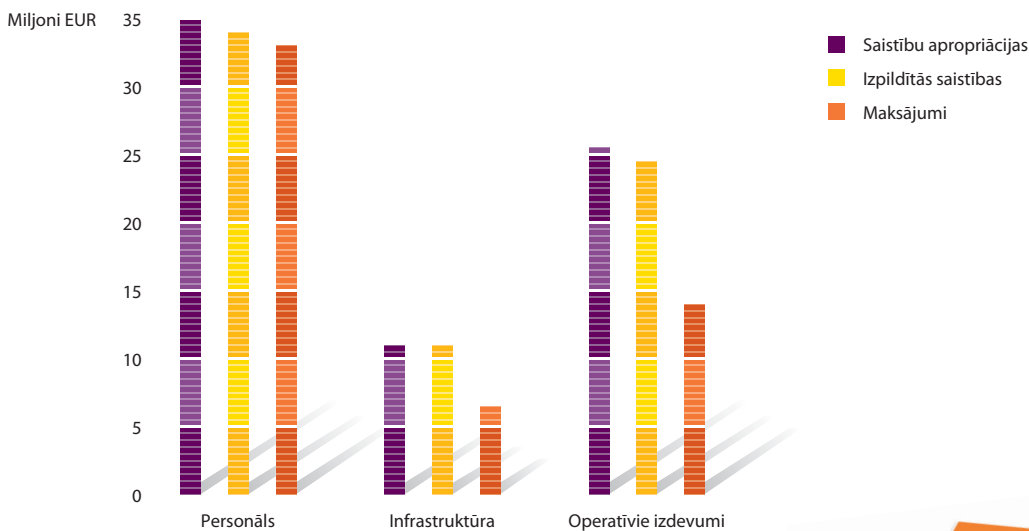
EFSA FINANSES 2009. GADĀ

Budžeta sadale pa darbības jomām

- 1. darbības joma:** zinātnisku konsultāciju un atzinumu sniegšana.
- 2. darbības joma:** riska novērtēšanas metodoloģijas.
- 3. darbības joma:** komunikācija un dialogs.
- 4. darbības joma:** pārvaldība un administrēšana.

Budžeta izpilde

Ar mērķi nodrošināt Eiropas pārtikas nekaitīgumu